

Både gamla och unga läser IFBs Barnbibel

Institutet för Bibelöversättning 30 år

Hur allting började...

På kvällen den 27 mars 1973 samlades en liten grupp människor i en lägenhet i stockholmsförorten Bromma för ett möte, som skulle bli början till "East Bible Institute", sedermera Institutet för Bibelöversättning. Enligt det första protokollet skulle "föreningens ändamål företrädesvis vara produktion av Biblar för icke-slaviska folk i slaviska länder"... och fyra personer valdes till styrelse

för den nygrundade föreningen. Redan samma kväll tog man beslut om att trycka Biblar, Nya testamenten och bibeldelar på 15 språk i Sovjetunionen. Detta var under en tid då många kristna i länderna bakom järnridån förföljdes för sin tro, många satt i fängelse, och så gott som allt bibelarbete låg nere – Bibeln var en förbjuden bok.

"När jag nu läser detta protokoll igen är det inte utan underliga känslor", skriver IFBs grundare Borislav Arapovic i boken *Bibelns Sidenväg*. "Hur kunde vi våga rösta för och underteckna ett program som verkade lika fjärran att nå som Himalaya? Uppgiften var att organisera bibelöversättning och tryckning till ca 70 språk, dvs ungefär hälften av alla språk som talades i Sovjet. Så naiva vi var! Men kanske just denna naivitet avgjorde saken. Ingen av oss kan tillskriva sig äran för vad som åstadkommits ... verket var Guds."

Nordiskt projekt

Borislav Arapovic, en till Sverige invandrad kroat från Bosnien, hade i början av 1970-talet börjat intressera sig för de sovjetiska minoritetsfolken och deras behov

Kalmuckiska Nya testamentet trycktes 2002

Rusjanernas första tryckta bok – Lukasevangeliet!

av Bibeln på sina respektive språk. Detta resulterade först i det så kallade ”100-språk-projektet”, som stöddes av fyra skandinaviska östmissioner – Slaavilaislähetys i Finland, Dansk Europamission i Danmark, Misjon Bak Jernteppet i Norge och Slaviska Missionen i Sverige. Det visade sig dock snart att projektet inte rymdes inom de redan existerande organisationerna – ”att det grundades ett självständigt Institut, som senare i sin policy antog en profil av vetenskapligt institut med uppdrag att endast översätta Bibeln och inte vara en missionerande organisation, visar sig idag vara ovärderligt. Detta öppnade dörrar för bibelöversättningsarbete hos både kristna, muslimska, buddistiska och animistiska folk och folkslag.”

Bibelöversättning i hemlighet

De första översättarna var människor som hade flytt till väst under kriget. Eftersom de hade levt länge utomlands skickade vi deras texter med kurirer för kontroll till de områden där språken talades. Så småningom byggdes det upp ett helt nätverk av översättare inne i Sovjetunionen – människor som riskerade sitt liv och sin säkerhet för att arbeta på den förbjudna boken. Texterna gran-

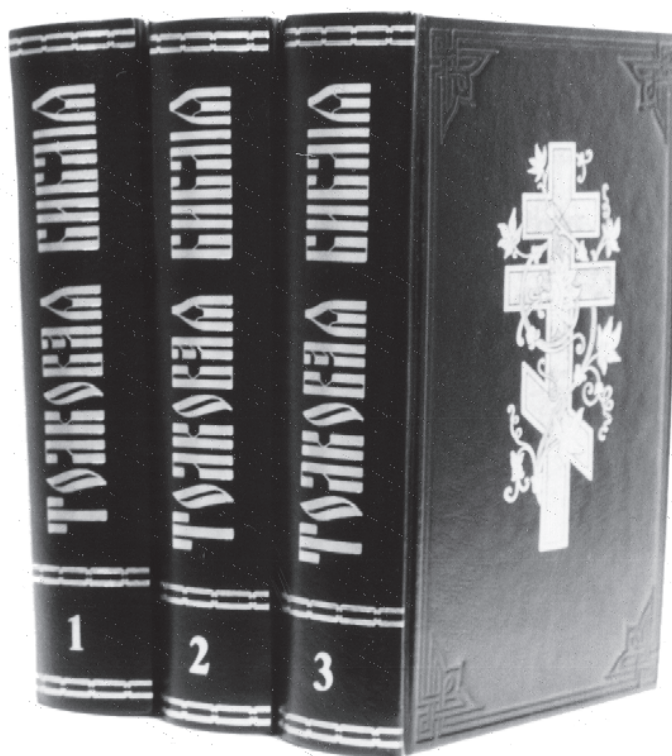
skades av lingvister och exegeter i väst, och innan en bok blev klar för tryckning hade texten färdats åtskilliga gånger fram och tillbaka mellan öst och väst – transporterad i finska flickors underkjolar eller i hemliga bilutrymmen.

Utan ett enda skott

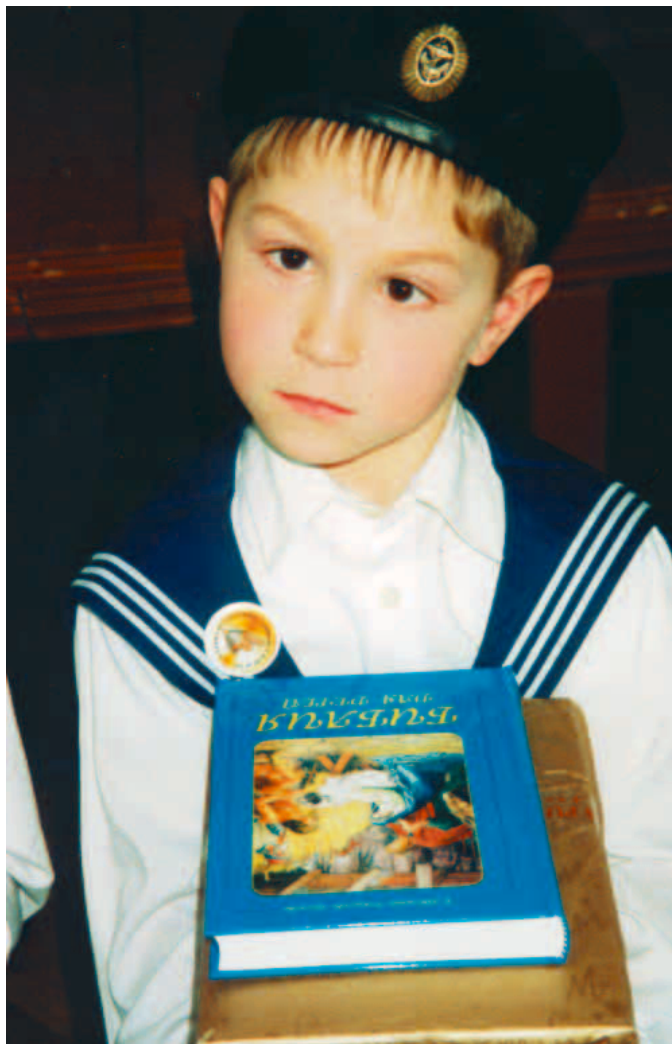
”Vem av oss som deltog i det konstituerande mötet den 27 mars 1973 och fattade beslut om att sätta igång någonting som vi inte var riktigt vuxna till, vem av oss hade kunnat ana att endast 18 år senare (1991) skulle Sovjetunionen, världens näst största krigsmakt, upphöra att existera utan att ett enda skott avfyrades, och att de 15 unionsrepubliker som landet var sammansatt av skulle bli självständiga stater, där det egna språket blev officiellt, och att bibelöversättningen på det egna språket skulle få en helt annan betydelse än under Sovjets tid? Endast Gud visste det.” (Citat ut *Bibelns Sidenväg*.)

Med hjälp av Sovjetiska Vetenskapsakademien kunde Borislav Arapovic etablera IFB i Moskva redan i september 1990. Numera är det IFBs kontor i Moskva och Helsingfors som samordnar all bibelöversättning och tryckning, och efter perestrojkan har ett gott samarbete med andra översättningsorganisationer och lokala kyrkor utvecklats. Just nu pågår bibelöversättning samtidigt på närmare 80 språk – över 200 personer i forna Sovjetunionen är engagerade i detta arbete!

Barbro Lindström

Tolkovaja Biblija

Barnbibeln har publicerats på 30 språk

Några höjdpunkter under IFBs 30 år:

IFB har tryckt Bibeln eller delar av den på mer än 60 språk.

Tre Biblar

Moldaverna, tadjikerna och georgierna har fått **hela Bibeln**.

15 Nya testamenten

Adygeerna, azerbajdjanerna, balkarerna, kabardinerna, kalmuckerna, kirgizerna, komi-syrjänerna, kurmanjikurderna, marierna, osseterna, tatarerna, turkmenerna, tuvinerna, uzbekerna och udmurterna har fått **Nya testamentet**. Ytterligare elva Nya testamenten beräknas bli klara till år 2005.

Fyra folk har fått **sin allra första tryckta bok** – Lukas-evangeliet till besjtinerna i Kaukasien och utdrag ur Lukas-evangeliet till rusjanerna, vachanerna och jazguljamerna i Pamirbergen.

Barnbibeln

IFBs Barnbibel är kanske världens mest spridda Bibel för barn. Sedan 1983 har den tryckts på 30 språk i ca 8 miljoner exemplar. Just nu pågår ett speciellt projekt i samarbete med ett 25-tal olika ryska kyrkor och organisationer där Barnbibeln sprids till gatubarn, barn på barnhem, på sjukhus och i fängelser.

Tolkovaja Biblija

Till 1000-årsfirandet av kristendomens införande i Ryssland 1988 tryckte IFB 150 000 set av Tolkovaja Biblija, en rysk Bibel i 3 band med kommentarer, som en gåva till Rysslands kristna från de nordiska länderna. Tryckningen kostade 20 miljoner kronor och finansierades bl a av regeringarna i Danmark, Norge och Färöarna.

Nya testamentet på tatariska trycktes 2001

Många saknar fortfarande Bibeln på sitt språk

IFB fortsätter! **Det finns fortfarande många folkslag i forna Sovjetunionen som inte har Bibeln eller Nya testamentet, och flera som inte ens har en bibelbok på sitt modersmål!** På grund av brist på medel har vi i år tvingats skjuta upp 12 översättningsprojekt.

Dessutom saknar fyra pågående översättningar så gott som helt understöd – det gäller **darginska, lakiska, nogajiska och sjouriska**. Darginerna (400 000) och lakerna (139 000) bor i Dagestan, i nordöstra Kaukasien. De är sunnitiska muslimer. Nogajerna (94 000) finns i norra Dagestan och i Stavropolområdet – även de är sunnitiska muslimer. Sjorerna är 16 000 och bor i södra Sibirien. Deras religion är ortodox kristendom uppblandad med schamanism. "Visst behärskar de flesta sjourerna ryska – men det handlar inte om det. Det är Guds Ord på modersmålet som är viktigt, därför att det rör vid hjärtat", säger en medlem i översättningsgruppen.

Sjouriska översättningsteamet

TACK, kära vänner!

Mycket har åstadkommits under de gångna 30 åren – men utan Guds hjälp och alla IFB-vänners stöd i förbön och gåvor hade inget av detta kunnat ske. TACK, kära vänner!

Månadens projekt

Till 30-årspresent önskar vi oss stöd till ovannämnda fyra översättningar! Vi återkommer till denna insamling i varje nyhetsbrev under detta år – först ut är bibelöversättningen till **darginska**. Med din gåva till månadens projekt hjälper du darginerna att få sitt första Lukasevangelium!

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på mer än 60 språk, bl a första Bibeln på moldaviska (4 mil.) och tadjikiska (5 mil.) samt Nya Testamentet på adygeiska, azerbajdjanska, balkariska, kabardinska, kalmuckiska, kirgiziska, komi, kurmanji-kurdiska, mariska, ossetiska, tatariska, turkmeniska, tuvinska, uzbekiska och udmurtiska. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Institutet för Bibelöversättning

Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Postgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösinstituutti

Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Meritabanken 206518-17911

Nyheter från

Institutet för Bibelöversättning

är gratis och utkommer 4 gånger per år
Redaktör: Barbro Lindström
Tel 08-722 23 40